

Krosno Odrzańskie, dnia 27 lutego 2023 roku

WTZ.032.1.2023.EN

*Sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej
i wykorzystania środków finansowych
Warsztatów Terapii Zajęciowej
w Krośnie Odrzańskim
w 2022 roku*

Sporządziła:

Zatwierdził:

Załączniki:

- 1) Wykonanie wydatków budżetowych w roku 2022
- 2) Informacja o dochodach bieżących i ich wykonaniu na dzień 31 grudnia 2022 roku
- 3) Informacja o wydatkach bieżących i ich wykonaniu na dzień 31 grudnia 2022 roku
- 4) Informacja o wydatkach na wynagrodzenia i pochodne oraz ich wykonaniu na dzień 31 grudnia 2022 roku
- 5) Część opisowa dotycząca realizacji planu wydatków i dochodów w roku 2022

1. Informacje ogólne

1.1. Nazwa i adres Warsztatów Terapii Zajęciowej:

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim

ul. Piastów 10h

66-600 Krosno Odrzańskie

1.2. Imię i nazwisko kierownika WTZ: **Ewa Nowicka**

1.3. Jednostka prowadząca WTZ: **Gmina Krosno Odrzańskie**

1.4. Data utworzenia WTZ w Krośnie Odrzańskim: **15.12.2000 r.**

1.5. Data rozpoczęcia działalności przez Warsztaty: **02.01.2001 r.**

1.6. Podstawa działalności:

- **Uchwała Rady Miejskiej Nr XX/153/2000 z dnia 15 grudnia 2000 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pn. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim,**
- **Regulamin Organizacyjny Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim,**
- **Umowa nr 1/WTZ/2021 o prowadzenie i finansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim z dnia 14 stycznia 2021 roku pomiędzy Powiatem Krośnieńskim, a Gminą Krosno Odrzańskie,**
- **Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 ze zmianami),**
- **Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej z dnia 25 marca 2004 r. ze zmianami (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 2284).**

1.7. Liczba uczestników: **41 osób**

1.8. Liczba pomieszczeń użytkowych zajmowanych przez WTZ: **31**

1.9. Powierzchnia pomieszczeń zajmowanych przez WTZ: **762,57 m²**

1.10. Przystosowanie Warsztatów do potrzeb uczestników: **budynek jest pozbawiony barier architektonicznych i wyposażony w dostosowane dla uczestników łazienki i WC oraz odpowiednią liczbę pomieszczeń do terapii uczestników. WTZ zapewnia w tym budynku informację na temat rozkładu pomieszczeń, w sposób wizualny i dotykowy. Podmiot posiada pętlę indukcyjną do obsługi osób słabosłyszących.**

1.11. Środek transportu: **Volkswagen T5 Caravelle – przekazany przez Gminę Krosno Odrzańskie do użytkowania Warsztatom Terapii Zajęciowej.**

2. Finanse Warsztatów

2.1. Kwota środków uzyskanych na działalność WTZ w 2022 roku: **1.194.151,00 zł.**

Źródła finansowania:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – **1.061.736,00 zł,**
- Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim – **117.971,00 zł,**
- dochody ze sprzedaży prac wykonanych przez uczestników WTZ – **11.128,00 zł,**
- darowizna – **3.315,00 zł**

2.2. Kwota środków finansowych wydatkowanych na działalność WTZ w 2022 roku wyniosła **1.192.228,02 zł;**

w tym:

- z PFRON – **1.061.730,02 zł,**
- ze Starostwa Powiatowego w Krośnie Odrzańskim - **117.971,00 zł,**
- z dochodów ze sprzedaży prac wykonanych przez uczestników – **9.212,00 zł,**
- z darowizny – **3.315,00 zł**

Dodatkowo, realizowano zajęcia klubowe w ramach programu „Zajęcia klubowe w WTZ”, na realizację których, pozyskano środki z PFRON w wysokości **55.800 zł.** Program ten realizowany był pozabudżetowo. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ”, stanowi oddzielny dokument, który został złożony w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim, w dniu 01.02.2023 roku.

Środki pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środki własne Starostwa Powiatowego w Krośnie Odrzańskim, przekazywane były na konto Gminy Krosno Odrzańskie, a następnie przez Gminę na wyodrębnione konto Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim. Środki Powiatu w roku sprawozdawczym przekazywane były w transzach miesięcznych, natomiast środki PFRON w transzach kwartalnych. Po zakończeniu każdego kwartału, WTZ składały informację z wydatkowanych środków do PCPR i Urzędu Miasta w Krośnie Odrzańskim. Dodatkowo, co miesiąc, do Urzędu Miasta składane były finansowe sprawozdania miesięczne na drukach RB 28S i RB 27S oraz kwartalne RBN i RBZ.

Szczegółowe, roczne sprawozdania finansowe z wykonania dochodów i wydatków Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim w 2022 roku, stanowią załączniki nr 1-5.

2.3. Procentowy udział poszczególnych wydatków związanych z działalnością WTZ w wykorzystaniu środków finansowych w 2022 roku:

2.3.1. Wynagrodzenia pracowników łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym	61,57%
2.3.2. Umowy zlecenia	4,80%
2.3.3. Narzuty na wynagrodzenia (składki ZUS)	12,37%
2.3.4. Odpisy na ZFŚS	1,56%
2.3.5. Usługi obce (zdrowotne, remontowe i pozostałe)	2,76%
2.3.6. Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	0,23%
2.3.7. Materiały	4,26%
2.3.8. Materiały do terapii	1,21%
2.3.9. Środki żywności	0,95%
2.3.10. Wyposażenie	1,14%
2.3.11. Energia, gaz, woda	4,11%
2.3.12. Koszty dowozu uczestników/eksploatacja samochodu	1,12%
2.3.13. Koszty treningu ekonomicznego	1,91%
2.3.14. Szkolenia	0,39%
2.3.15. Podróże służbowe	0,15%
2.3.16. Wycieczki i rehabilitacja społeczna	0,77%
2.3.17. Koszty ubezpieczenia uczestników	0,10%
2.3.18. Koszty ubezpieczenia majątku	0,32%
2.3.19. Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	0,05%
2.3.20. Opłata z tytułu trwałego zarządu	0,00%
2.3.21. Podatek VAT	0,19%
2.3.22. Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	0,04%

2.4. Dochody osiągnięte ze sprzedaży prac i produktów wykonanych przez uczestników WTZ w ramach realizowanego programu terapii oraz z darowizny.

W roku sprawozdawczym, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim uzyskały dochód ze sprzedaży prac wykonanych przez uczestników, w wysokości **9.212,00 zł**. Środki finansowe pozyskane ze sprzedaży prac uczestników były przekazywane do kasy WTZ wraz z raportami dziennymi z kasy fiskalnej. Następnie w całości przekazywane były na konto dochodowe Gminy Krosno Odrzańskie.

Plan wydatków na rok 2022 został zwiększony także o kwotę **1.917,00 zł** z tytułu dochodów ze sprzedaży prac wypracowanych w grudniu 2021 r. oraz darowiznę w wysokości **3.315,00 zł**.

Rada Miejska, uchwałami:

- nr XLV/350/22 z dnia 29 marca 2022 roku (2.005,00 zł),
- nr XLVII/357/22 z dnia 28 kwietnia 2022 roku (3.805,00 zł),
- nr L/377/22 z dnia 28 czerwca 2022 roku (1.013,00 zł),
- nr LI/383/22 z dnia 25 sierpnia 2022 roku (539,00 zł),
- nr LII/393/22 z dnia 29 września 2022 roku (3.315,00 zł),
- nr LIV/408/22 z dnia 25 listopada 2022 roku (3.767,00 zł),

systematycznie zwiększała plan budżetowy Warsztatów o wpłacone kwoty.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, w porozumieniu z uczestnikami, przeznaczyły wypracowany dochód ze sprzedaży prac uczestników, na pokrycie wydatków związanych z integracją i rehabilitacją społeczną uczestników tej placówki:

- udział Uczestników w „Biegu Śladem Żarskich Uliczek” – **100,00 zł**,
- udział w zabawie Andrzejkowej w strzelcach Krajeńskich – **525,00 zł**,
- usługa transportowa na zabawę Andrzejkową, spektakl teatralny oraz mecz koszykówki – **3.253,00 zł**,
- bilety na spektakl – **2.280,00 zł**,
- produkty spożywcze do przygotowania spotkania opłatkowego w WTZ oraz stoiska WTZ podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego – **3.054,00 zł**.

Otrzymaną darowiznę przeznaczono na wydatki bieżące - usługi obce, w tym: usługa serwisowa kotłowni gazowej, obsługa BHP, wynajem garażu, wywóz pojemników na odpady, koszty dostawy, naprawa zawieszenia i drzwi przesuwnych w samochodzie, przegląd windy, monitoring systemu alarmowego oraz badanie techniczne samochodu. Nie wydatkowano kwoty 1.917,00 zł ze względu na fizyczny brak środków na rachunku bankowym WTZ. Kwota ta zostanie przekazana przez Gminę Krosno Odrzańskie w bieżącym roku i będzie przeznaczona na pokrycie wydatków związanych z integracją i rehabilitacją społeczną uczestników.

3. Uczestnicy WTZ

3.1. Liczba uczestników Warsztatów w 2022 roku wynosiła **41 osób**, stan na dzień 31.12.2022 r. - **38 osób**

3.1.1. Liczba uczestników w przedziale wiekowym:

- 18 – 29 - 8 osób (21,05%),
- 30 – 39 - 14 osób (36,84%),
- 40 lat i więcej - 16 osób (42,11%).

3.1.2. Podział ze względu na płeć:

- kobiety - 18 osób (47,37%),
- mężczyźni - 20 osób (52,63%).

3.1.3. Podział ze względu na zamieszkiwaną gminę:

- z Gminy Krosno Odrzańskie - 22 osoby (57,89%),
- z Gminy Dąbie - 5 osób (13,16%),
- z Gminy Bytnica - 6 osób (15,79%),
- z Gminy Maszewo - 5 osób (13,16%).

3.1.4. Podział ze względu na stopień niepełnosprawności:

- znaczny - 29 osób (76,32%),
- umiarkowany - 9 osób (23,68%).

3.1.5. Podział ze względu na rodzaj niepełnosprawności:

(z uwagi na niepełnosprawność sprzężoną, podanych wielkości nie należy sumować)

- choroby psychiczne – 17 osób,
- narząd ruchu - 9 osób (w tym: jedna poruszająca się wyłącznie na wózku inwalidzkim, 2 na wózku i z balkonikiem, 2 o kulach i na wózkach),
- narząd wzroku – 5 osób (w tym 1 osoba niewidoma),
- choroby neurologiczne – 13 osób,
- epilepsja – 5 osób,
- upośledzenie umysłowe – 38 osób,
- choroby układu oddechowego i krążenia – 2 osoby,
- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu – 10 osób,
- zespół Downa – 4 osoby ,
- zespół Williamsa – 1 osoba,
- zespół łamliwego chromosomu X – 1 osoba,
- inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego – 1 osoba.

3.2. Ogólna frekwencja uczestników w zajęciach warsztatów w poszczególnych miesiącach okresu sprawozdawczego:

Miesiąc	Liczba osób uczestniczących w WTZ	Frekwencja na zajęciach wyliczona procentowo
STYCZEŃ	41 osób	61,87%
LUTY	40 osób	61,00%
MARZEC	41 osób	59,38%
KWIECIEŃ	41 osób	71,83%
MAJ	41 osób	79,63%
CZERWIEC	41 osób	71,10%
LIPIEC	41 osób	64,81%
SIERPIEŃ	Miesiąc urlopowy, wolny od zajęć	
WRZESIEŃ	41 osób	80,60%
PAŹDZIERNIK	39 osób	76,07%
LISTOPAD	38 osób	79,21%
GRUDZIEŃ	38 osób	67,29%

3.3. Liczba osób, które opuściły placówkę w okresie sprawozdawczym:

3.3.1. Z listy uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, z dniem 28.01.2022 r., decyzją nr 03/21/01/2022 z dnia 21.01.2022 r. (protokół nr WTZ.411.02.2022.IŻ) wykreślono Pana Pawła Kowalewskiego.

Przyczyny opuszczenia Warsztatów:

Pisemna rezygnacja Pana Pawła Kowalewskiego z dnia 18.01.2022 roku, podyktowana przyczynami osobistymi.

3.3.2. Z dniem 22.04.2022 r. z listy kandydatów oczekujących na przyjęcie do Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, decyzją nr 10/22/04/2022 z dnia 22.04.2022 r. (protokół nr WTZ.411.11.2022.IŻ), wykreślono Pana Norberta Bednarczyka.

Przyczyny skreślenia z listy kandydatów Warsztatów:

Brak kontaktu (mimo licznych prób), zarówno z Panem N. Bednarczykiem jak i z opiekunem (mamą).

3.3.3. Z dniem 22.04.2022 r. z listy kandydatów oczekujących na przyjęcie do Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, decyzją nr 11/22/04/2022 z dnia 22.04.2022 r. (protokół nr WTZ.411.11.2022.IŻ), wykreślono Pana

Przyczyny skreślenia z listy kandydatów Warsztatów:

Brak kontaktu (mimo licznych prób), zarówno z Panem
jak i z opiekunem (mamą).

3.3.4. Decyzją nr 09/08/04/2022 z dnia 8.04.2022 r. (protokół nr WTZ.411.09.2022.IŻ), po zakończonym okresie próbnym, nie przyjęto na kolejny okres Pani

Przyczyny nieprzyjęcia na kolejny okres:

Bardzo niska frekwencja w ostatnim miesiącu okresu próbnego oraz deklaracja mamy uczestniczki o rezygnacji z możliwości kontynuowania rehabilitacji w WTZ przez córkę

3.3.5. Decyzją nr 18/10/06/2022 z dnia 10.06.2022 r. (protokół nr WTZ.411.17.2022.IŻ), z listy uczestników z dniem 10.06.2022 r., skreślono Panią

Przyczyny opuszczenia Warsztatów:

Podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

3.3.6. Decyzją nr 19/10/06/2022 z dnia 10.06.2022 r. (protokół nr WTZ.411.17.2022.IŻ), z listy uczestników z dniem 10.06.2022 r., skreślono Panią

Przyczyny opuszczenia Warsztatów:

Podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

3.3.7. Decyzją nr 21/09/09/2022 z dnia 9.09.2022 r. (protokół nr WTZ.411.22.2022.IŻ), z listy uczestników z dniem 1.10.2022 r., skreślono Pana

Przyczyny opuszczenia Warsztatów:

Podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

3.3.8. Decyzją nr 23/07/10/2022 z dnia 7.10.2022 r. (protokół nr WTZ.411.23.2022.IŻ), z listy uczestników z dniem 10.10.2022 r., skreślono Pana

Przyczyny opuszczenia Warsztatów:

Podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

3.4. Liczba osób przyjętych do placówki w okresie sprawozdawczym:

- 3.4.1. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 01/10/01/2022 z dnia 10.01.2022 r. (protokół nr WTZ.411.01.2022.IŻ), przedłużono okres próbny udziału w zajęciach terapeutycznych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, Pani do dnia 11.04.2022 r.
- 3.4.2. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 06/25/02/2022 z dnia 25.02.2022 r. (protokół nr WTZ.411.05.2022.IŻ), do udziału w zajęciach terapeutycznych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, przyjęto na okres próbny od 01.03.2022 do 31.05.2022, Pana Następnie decyzją nr 16/20/05/2022 z dnia 20.05.2022 (protokół nr WTZ.411.15.2022.IŻ), uczestnik Pan został przyjęty, po okresie próbnym, na czas nieokreślony od dnia 01.06.2022 r.
- 3.4.3. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 07/28/03/2022 z dnia 28.03.2022 r. (protokół nr WTZ.411.07.2022.IŻ), do udziału w zajęciach terapeutycznych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, przyjęto po okresie próbnym, na czas nieokreślony od dnia 01.04.2022 r., Pana
- 3.4.4. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 08/28/03/2022 z dnia 28.03.2022 r. (protokół nr WTZ.411.07.2022.IŻ), do udziału w zajęciach terapeutycznych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, przyjęto po okresie próbnym, na czas nieokreślony od dnia 01.04.2022 r., Pana
- 3.4.5. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 13/25/04/2022 z dnia 25.04.2022 r. (protokół nr WTZ.411.12.2022.IŻ), do udziału w zajęciach terapeutycznych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, przyjęto na okres próbny od 01.05.2022 do 31.07.2022, Pana Następnie decyzją nr 20/28/07/2022 z dnia 28.07.2022 r., przedłużono okres próbny do dnia 30.11.2022 r.
- 3.4.6. Decyzją Rady Programowej WTZ nr 22/07/10/2022 z dnia 7.10.2022 r. (protokół nr WTZ.411.23.2022.IŻ), do udziału w zajęciach terapeutycznych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, przyjęto na czas nieokreślony od 10.10.2022 r., Panią

4. Kadra WZ na dzień 31.12.2022 roku:

4.1. Liczba osób zatrudnionych - 13 osób na umowę o pracę i 5 osób na umowę zlecenie.

4.2. Liczba etatów – 10,75

4.3. Charakterystyka zatrudnienia:

L.p.	Stanowisko	Wykształcenie	Tytuł	Etat	Data zatrudnienia	Forma zatrudnienia	Uwagi
1.	Starszy terapeuta zajęciowy	wyższe	licencjat	1	01.12.2009 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
2.	Starszy terapeuta zajęciowy	wyższe	mgr	1	01.12.2012 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
3.	Starszy terapeuta zajęciowy	średnie	-	$\frac{7}{8}$	18.09.2007 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
4.	Starszy terapeuta zajęciowy	wyższe	mgr	1	01.07.2022 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
5.	Starszy terapeuta zajęciowy	wyższe	mgr	$\frac{3}{4}$	01.01.2015 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
6.	Terapeuta zajęciowy	średnie	-	$\frac{7}{8}$	01.10.2018 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
7.	Terapeuta zajęciowy	średnie	-	$\frac{3}{4}$	01.02.2019 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
8.	Terapeuta zajęciowy	średnie	-	$\frac{3}{4}$	08.10.2019 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony.	
9.	Psycholog	wyższe	mgr	$\frac{1}{4}$	01.12.2019 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
10.	Pracownik socjalny	wyższe	licencjat	$\frac{3}{4}$	27.03.2017 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
11.	Kasjer	wyższe	licencjat	$\frac{1}{8}$	01.05.2018 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
12.	Kierowca	średnie	-	$\frac{5}{8}$	18.09.2017 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
13.	Główna księgowa	średnie	technik	1	01.04.2013 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
14.	Kierownik	wyższe	mgr inż.	1	02.01.2001 r.	Umowa o pracę na czas nieokreślony	
15.	Osoba sprzątająca	-	-	-	-	Umowa zlecenie	Sprzątanie pomieszczeń
16.	Osoba sprzątająca	-	-	-	-	Umowa zlecenie	Sprzątanie pomieszczeń
17.	Inspektor Ochrony Danych	-	-	-	-	Umowa zlecenie	Ochrona danych osobowych
18.	Informatyk	-	-	-	-	Umowa zlecenie	Informatyk
19.	Konserwator	-	-	-	-	Umowa zlecenie	Konserwator

5. Działalność Rady Programowej WTZ

5.1. Radę Programową tworzyli następujący pracownicy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim:

- kierownik (przewodnicząca Rady Programowej),
- terapeuci i starsi terapeuci zajęciowi,
- psycholog,
- pracownik socjalny.

5.2. Zadania Rady Programowej:

- ustalanie planów pracy,
- kwalifikowanie nowych uczestników do Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- przygotowywanie rocznych Indywidualnych Programów Rehabilitacji dla wszystkich uczestników WTZ,
- dokonywanie semestralnej oceny realizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji uczestników przy ich udziale, okresowej oceny rocznej i oceny kompleksowej,
- ustalanie składów osobowych poszczególnych grup terapeutycznych,
- określanie wysokości i zasad przyznawania i dysponowania środkami finansowymi związanymi z treningiem ekonomicznym,
- nagradzanie i karanie uczestników,
- podejmowanie decyzji o skreśleniu z listy uczestników Warsztatów.

5.3. Praca Rady Programowej w roku sprawozdawczym:

Posiedzenia Rady Programowej WTZ, w okresie sprawozdawczym, odbywały się dwa do trzech razy w miesiącu. Wszystkie spotkania Rady Programowej są udokumentowane w formie protokołów. W 2022 roku odbyło się 27 takich spotkań.

W dniu 10 stycznia 2022 roku, członkowie Rady Programowej przeanalizowali zasadność treningu ekonomicznego w formie gotówkowej wobec wszystkich uczestników i określili wysokość środków finansowych, przyznawanych w ramach treningu. Decyzją nr 2/10/01/2022, przyznano gotówkowy trening ekonomiczny w wysokości 60 zł miesięcznie, dla wszystkich uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim.

W styczniu, członkowie Rady Programowej złożyli sprawozdania z realizacji zadań w 2021 roku i przedłożyli plany pracy na rok 2022, ustalili także składy osobowe poszczególnych grup terapeutycznych. Przez cały styczeń Rada Programowa dokonywała rocznej oceny postępów uczestników. W lutym,

członkowie Rady Programowej opracowali Indywidualne Programy Rehabilitacji na rok 2022 dla wszystkich uczestników. W czerwcu, lipcu i sierpniu, członkowie Rady Programowej pracowali nad okresową oceną postępów w pierwszym półroczu 2022 roku.

Członkowie Rady Programowej przez cały rok byli w stałym kontakcie telefonicznym z rodzicami/opiekunami uczestników. Odbyły się także trzy spotkania dla chętnych rodziców/opiekunów. Pierwsze zatytułowane „Poznajemy się”. Jego celem było wzajemne poznanie się, zwiększenie otwartości, budowanie zaufania, integracja grupy, jak również dbanie o dobre samopoczucie rodziców/opiekunów tak, by mogli choć na chwilę zapomnieć o trudach i troskach dnia codziennego. Rodzice brali aktywny udział w spotkaniu, a także sami zgłosili chęć na kolejne spotkanie. Drugie spotkanie odbyło się w pracowni techniczno-ceramicznej, a jego celem było pokazanie rodzicom/opiekunom w jaki sposób pracują ich podopieczni i ile trudu oraz umiejętności wymaga wykonanie pracy w glinie. Spotkanie to było też okazją do rozmów. Ostatnie spotkanie było kultywowaniem tradycji i wspólnie spędzonym czasem przy wykonywaniu stroików Bożonarodzeniowych.

W okresie sprawozdawczym Rada podjęła 23 decyzje, w tym:

- jedną o ustaleniu wysokości treningu ekonomicznego i liczbie osób mających brać w nim udział,
- dwie o przedstawieniu do zatwierdzenia kandydata na uczestnika Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, Burmistrzowi Krosna Odrzańskiego i Pani Dyrektor PCPR w Krośnie Odrzańskim,
- jedną o zaproponowaniu do niezatwierdzenia kandydata na uczestnika Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, Burmistrzowi Krosna Odrzańskiego i Pani Dyrektor PCPR w Krośnie Odrzańskim, ze względu na brak wskazania do terapii zajęciowej w orzeczeniu o niepełnosprawności,
- dwie o przyjęciu do udziału w zajęciach WTZ na okres próbny,
- trzy o przyjęciu na uczestnika na czas nieokreślony, po odbytych okresie próbnym,
- jedną o przyjęciu uczestniczki zajęć klubowych (absolwentki WTZ, która utraciła pracę) na pełnoprawną uczestniczkę WTZ, na czas nieokreślony;
- dwie o przedłużeniu okresu próbnego,
- pięć o skreśleniu osoby z listy uczestników WTZ,
- dwie o skreśleniu kandydatów z listy oczekujących na przyjęcie do WTZ,

- jedną o nieprzyjęciu uczestnika po okresie próbnym na czas nieokreślony,
- trzy o zawieszeniu uczestnika w prawach uczestnika.

Ponadto, dokonano trzyletniej oceny kompleksowej 10 uczestników.

Na każdym spotkaniu Rady, jej członkowie zatwierdzali protokoły z poprzednich spotkań, omawiali plany pracy oraz sprawy bieżące, dotyczące podstawowej działalności terapeutycznej jednostki i problemów dotyczących uczestników oraz prowadzonej wobec nich rehabilitacji.

6. Sposób realizacji, rodzaje, formy i metody rehabilitacji prowadzonej w WTZ

6.1. WTZ jest placówką pobytu dziennego, czynną od poniedziałku do piątku w godz. od 7.00 do 15.00. W roku sprawozdawczym uczestnicy brali udział w zajęciach terapeutycznych, w zależności od możliwości dojazdu, w godzinach od 7.00 do 14.00 lub od 8.00 do 15.00.

6.2. Zgodnie z art.10 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, warsztaty terapii zajęciowej zalicza się do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej. W ciągu całego okresu sprawozdawczego, w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, wspierano **rehabilitację zawodową i społeczną**, a także **psychologiczną**, osób z różnymi niepełnosprawnościami, poprzez stosowanie odpowiednich rodzajów, metod, technik i form terapii, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej,
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Dla wielu z naszych uczestników, rehabilitacja prowadzona w WTZ była jedyną formą rehabilitacji, w jakiej brali udział w minionym roku.

6.3. Każdy z uczestników realizował Indywidualny Program Rehabilitacji, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu, obserwacji, działań i zachowań w WTZ oraz szczegółowej oceny rocznej. Realizowane w WTZ Indywidualne Programy Rehabilitacji są okresowo oceniane i modyfikowane.

Indywidualny Program Rehabilitacji zawiera:

- rodzaje, metody, techniki i formy rehabilitacji,
- zakres rehabilitacji,
- metody i zakres nauki umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy,
- formy współpracy z rodziną lub opiekunami,
- planowane efekty rehabilitacji,
- osoby odpowiedzialne za realizację programu rehabilitacji.

Uczestnicy realizowali swoje Indywidualne Programy Terapii w pracowniach według indywidualnych wskazań i potrzeb. Nad przygotowaniem i realizacją Indywidualnych Programów Rehabilitacji dla poszczególnych uczestników, czuwał terapeuta-wychowawca, we współpracy z całym zespołem terapeutycznym. Każdy terapeuta, czy inny pracownik merytoryczny, był wychowawcą maksymalnie 5-ciu uczestników i odpowiadał za przygotowanie, wprowadzanie zmian i realizację Indywidualnych Programów Rehabilitacji, a także ocenę efektów terapii. Do obowiązków wychowawcy należał także kontakt z rodzicami lub opiekunami prawnymi wychowanków oraz zdawanie relacji Radzie Programowej z procesu rehabilitacji i oceny okresowej wychowanków.

6.4. Rehabilitacja, prowadzona w WTZ, w roku sprawozdawczym odbywała się głównie poprzez terapię zajęciową, prowadzoną w 8 pracowniach terapeutycznych:

- 6.4.1. artystycznej,
- 6.4.2. florystycznej,
- 6.4.3. gospodarstwa domowego,
- 6.4.4. działań twórczych,
- 6.4.5. krawiecko-hafciarskiej,
- 6.4.6. techniczno-ceramicznej,
- 6.4.7. gospodarczej,
- 6.4.8. rozwoju osobistego i zawodowego.

6.5. Formy terapii zajęciowej stosowane w Warsztatach Terapii Zajęciowej:

- 6.5.1. grupowa - polegająca na wykonywaniu różnych, bądź tych samych zadań przez kilka osób (najczęściej uczestników przebywających w danej pracowni); grupy były tworzone celowo lub powstawały samorzutnie na zasadzie zainteresowań uczestników, lub konieczności dołączenia do grupy w związku z nieobecnością któregoś z terapeutów;
- 6.5.2. zbiorowa - wszyscy uczestnicy wykonują jednocześnie tę samą pracę, chociaż pracują we właściwym dla nich tempie lub biorą udział w tym samym rodzaju terapii, prowadzonej jedną metodą za pomocą tej samej techniki i użyciu tych samych narzędzi; najczęściej były to: społeczności, wyjazdy i wycieczki, imprezy i spotkania z zakresu integracji społecznej;
- 6.5.3. indywidualna – uczestnik wykonuje zadania specjalnie dla niego przeznaczone/przygotowane, dobrane tak, aby korygowały jego zaburzone sfery w sposób indywidualny.

6.6. Rodzaje terapii zajęciowej prowadzonej w WTZ w Krośnie Odrzańskim:

- 6.6.1. ergoterapia – terapia pracą, terapia poprzez zajęcia manualne;
- 6.6.2. socjoterapia – terapia zaburzeń zachowania i zaburzeń emocjonalnych w toku spotkań grupowych, towarzyskich;
- 6.6.3. arteterapia – terapia sztuką, kontakt bierny lub czynny ze sztuką i kulturą.

6.7. Metody terapii zajęciowej stosowane w WTZ w ramach ergoterapii:

- 6.7.1. bukieciarstwo, florystyka;
- 6.7.2. zielarstwo,
- 6.7.3. ogrodnictwo,
- 6.7.4. hafciarstwo,
- 6.7.5. krawiectwo,
- 6.7.6. tkactwo,
- 6.7.7. dziewiarstwo,
- 6.7.8. stolarstwo,
- 6.7.9. ceramika,
- 6.7.10. gastronomia,
- 6.7.11. prace porządkowe.

6.8. Metody terapii zajęciowej stosowane w WTZ w ramach socjoterapii:

- 6.8.1. ludoterapia/zabawoterapia,
- 6.8.2. terapia ruchem,
- 6.8.3. trening umiejętności społecznych,

- 6.8.4. trening w zakresie czynności życia codziennego,
- 6.8.5. trening ekonomiczny,
- 6.8.6. rekreacja,
- 6.8.7. relaksacja,
- 6.8.8. integracja,
- 6.8.9. silwoterapia,
- 6.8.10. metody dydaktyczne,
- 6.8.11. metody behawioralne,
- 6.8.12. profilaktyka uzależnień,
- 6.8.13. profilaktyka zdrowotna.

6.9. Metody terapii zajęciowej stosowane w WTZ w ramach arteterapii:

- 6.9.1. rysunek,
- 6.9.2. papieroplastyka,
- 6.9.3. malarstwo,
- 6.9.4. rzeźba,
- 6.9.5. sztuki użytkowe,
- 6.9.6. zdobnictwo i dekoratorstwo,
- 6.9.7. muzykoterapia,
- 6.9.8. teatroterapia,
- 6.9.9. biblioterapia,
- 6.9.10. filmoterapia,
- 6.9.11. esteterapia.

6.10. Metody terapii prowadzonej w WTZ, realizowane były w roku sprawozdawczym za pomocą wybranych przez kadrę merytoryczną **technik terapii**, przy użyciu dostępnych **narzędzi**, zgodnie z Indywidualnymi Programami Rehabilitacji.

6.11. Realizacja planów terapii w poszczególnych pracowniach w okresie sprawozdawczym:

6.11.1. Pracownia artystyczna:

Program rehabilitacji w pracowni artystycznej obejmował ergoterapię, socjoterapię i arteterapię.

W ramach **ergoterapii** w roku sprawozdawczym zrealizowano:

- *dziewiarstwo i tkactwo* – tkanie gobelinów, szydełkowanie, robótki ręczne na drutach, pętelkowanie i kształtowanie pomponów (wprowadzone techniki służyły głównie rozwijaniu sprawności manualnych uczestników, ćwiczeniu

dokładności, estetyki wykonania prac, cierpliwości i wytrwałości w wykonywaniu zadania do końca);

- *stolarstwo* – szlifowanie ręczne papierem ściernym gotowych elementów drewnianych, celem uzyskania poprawy sprawności manualnej uczestników i dokładności w wykonywaniu pracy;
- *prace porządkowe* - sprząatanie pracowni, zachowanie odpowiedniej kolejności wykonywanych prac, przestrzeganie przepisów BHP, ćwiczenie dokładności w wykonywaniu prac porządkowych.

W ramach **arteterapii** zrealizowano:

- *papieroplastykę* – tworzenie precyzyjnych prac z papieru takich jak: zwijanie różyczek i kulek z papieru czy wycinanie konfetti, w celu rozwijania zdolności manualnych,
- *zdobnictwo i dekoratorstwo* – ozdabianie desek i innych elementów drewnianych, różnymi technikami, w tym poprzez malowanie pędzłami i tapowanie gąbką, w celu rozwijania kreatywności i poczucia estetyki;
- *malarstwo* - malowanie pędzlem po numerkach, na gotowych płótnach z nadrukiem (ćwiczenie rozpoznawania kolorów i cyfr, precyzyjnego posługiwania się pędzelkiem, cierpliwości, dokładności i staranności);
- *biblioterapię* - słuchanie słuchowisk, wspólne czytanie książek i omawianie treści, w celu ćwiczenia czytania ze zrozumieniem, pamięci i koncentracji.

W ramach **socjoterapii** zastosowano:

- *silwoterapię* – kontakt z przyrodą, spacerzy z dala od ruchu ulicznego, celem wyciszenia, odprężenia, rozładowania napięć i zrelaksowania, a tym samym poprawienia stanu psychicznego i fizycznego uczestników, a także rozbudzania wrażliwości na piękno przyrody;
- *rekreację* – gry i zabawy zespołowe oraz indywidualne (układanie puzzli, gry planszowe), wspólne spacerzy po mieście i wyjazdy (odwiedzanie nekropolii) służące wyrabianiu orientacji w terenie, umiejętności zachowania się w miejscach publicznych;
- *metody dydaktyczne* - asymilacja wiedzy (pogadanki, dyskusje), w celu modelowania zachowań społecznie akceptowanych, a także ćwiczenia umysłu poprzez rozwiązywanie łamigłówek logicznych i krzyżówek;

Ponadto, w roku sprawozdawczym, w ramach zajęć w pracowni artystycznej, uczestnicy wzięli udział w E-Olimpiadzie Rękodzieła Artystyczno-Użytkowego, tworząc lalkę słowiańską „motankę”.

6.11.2. Pracownia florystyczna:

W ramach rehabilitacji uczestników w tej pracowni, w roku sprawozdawczym:

- zrealizowano program oddziaływań terapeutycznych, związanych z rozbudzaniem poczucia piękna i estetyki w otaczającym środowisku;
- ćwiczone sprawność manualną poprzez naukę wiązania kokardek, wykonywanie kwiatów z różnych materiałów oraz kompozycji florystycznych płaskich i przestrzennych z żywych i suszonych roślin (stroiki okolicznościowe na Dzień Wszystkich Świętych i Boże Narodzenie, palmy Wielkanocne);
- w ramach zajęć w pracowni, uczestnicy wzięli udział w E-Olimpiadzie Rękodzieła Artystyczno-Użytkowego i wykonali papierową serwetkę z motywem ludowym, zajmując III miejsce w województwie;
- realizowano zajęcia z aromaterapii (kominek aromatyczny), jako formę uzupełniającą dla innych form terapii i relaksu. Do aromaterapii użyto jedynie naturalnych składników. Uczestnicy samodzielnie wykonywali świece z wosku sojowego i pszczelego;
- we współpracy z pracownią gospodarstwa domowego, kontynuowano naukę przetwarzania termicznego zebranych roślin (produkowano miód z mniszka lekarskiego oraz kawę z żołądzi);
- kontynuowano realizację zajęć z zakresu fitoterapii - rozpoznawanie gatunków ziół, zbiór ze środowisk naturalnych, suszenie, przetwarzanie. Zajęcia wzbogacano o zdobywanie wiedzy na temat wykorzystania ziół w gastronomii oraz kosmetologii;
- kontynuowano zajęcia z zakresu silwoterapii, polegające na rozbudzaniu potrzeby kontaktu z naturą i czerpaniu z niej pozytywnych oddziaływań terapeutycznych oraz na praktycznej nauce zbierania darów natury (grzybów, ziół, gałązek, szyszek, żołądzi, kasztanów itp.) i wykorzystania ich do celów gastronomicznych, leczniczych lub dekoracyjnych;
- w ramach rehabilitacji zawodowej, kontynuowano realizację założeń związanych z kształtowaniem postawy zawodowej, stosunku do przełożonych i współpracowników, punktualności i odpowiedzialności;
- w ramach rehabilitacji społecznej, zostały zorganizowane kiermasze prac z okazji Niedzieli Palmowej, Dnia Wszystkich Świętych, Bożego Narodzenia, a także podczas imprez gminnych (Turniej Rycerski, Jarmark Bożonarodzeniowy).

6.11.3. Pracownia gospodarstwa domowego:

Głównymi celami pracowni gospodarstwa domowego, w roku sprawozdawczym, było przede wszystkim wdrożenie uczestnikom zasad higieny w kontakcie z produktami żywnościowymi, wyrobienie poczucia estetyki, ćwiczenie dokładności, usamodzielnienie i uzyskanie zaradności w czynnościach życia codziennego, potrzebnej do samodzielnego funkcjonowania, a także wzmocnienie więzi między uczestnikami i dbanie o dobre relacje pionowe i poziome. Umiejętność tworzenia i zachowania dobrych relacji jest niezbędna w pracy zawodowej, zwłaszcza na stanowisku pomoc kuchenna (gdzie obowiązuje praca zespołowa). Zachowanie prawidłowych relacji z przełożonymi i współpracownikami jest kluczowym czynnikiem utrzymania się w pracy i zadowolenia z niej.

Uczestnicy w ramach pracowni gospodarstwa domowego, w zależności od swoich możliwości psychofizycznych:

- uczyli się gospodarności,
- zostali zapoznani z zasadami i z piramidą zdrowego odżywiania,
- uczyli się przygotowywać proste posiłki, zdrowe i lekkostrawne potrawy, dania mączne (pierogi, kluski śląskie), dania z ziemniaków, ciasta, desery, które wspólnie spożywali;
- uczyli się parzyć kawę i herbatę,
- kształtowali nawyk zakładania fartucha, rękawiczek oraz dokładnego mycia rąk przed przygotowaniem posiłku, prawidłowego mycia i wyparzania naczyń oraz dokładnego wycierania stołów;
- dbali o estetykę nakrywania do stołu,
- doskonalili umiejętność posługiwania się sztuccami,
- wspólnie tworzyli jadłospis oraz listy niezbędnych zakupów,
- dokonywali zakupów w sklepie spożywczym oraz uczyli się odpowiednich zachowań konsumenckich;
- uczyli się w bezpieczny sposób obsługiwać sprzęty AGD oraz narzędzia, będące na wyposażeniu pracowni;
- ćwiczyli swoją sprawność manualną, między innymi poprzez wykonywanie takich czynności jak obieranie, krojenie, tarkowanie i smarowanie pieczywa;
- poznali zasady prawidłowego przechowywania żywności oraz skrupulatnie pilnowali dat ważności produktów spożywczych znajdujących się w pracowni;
- uczyli się również utrzymywać porządek na stanowisku pracy;

- kształtowali cechy niezbędne w pracy takie jak punktualność, odpowiedzialność, cierpliwość oraz współpraca w grupie.

Pracownia była odpowiedzialna za przygotowanie poczęstunków z okazji:

- zabawy Walentynkowej w WTZ,
- tłustego czwartku,
- Dnia Kobiet,
- Dnia Chłopaka,
- wieczoru filmowego w WTZ,
- śniadania wielkanocnego w WTZ – wspólne przygotowanie potraw wielkanocnych (podtrzymywanie tradycji, nauka przygotowywania potraw wielkanocnych),
- spotkania opłatkowego w WTZ - wspólne przygotowanie potraw wigilijnych (podtrzymywanie tradycji, nauka przygotowywania potraw wigilijnych),
- Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnością.

Sukcesem pracowni, w roku sprawozdawczym, było zdobycie I miejsca w „Olimpiadzie Rękodziela Artystyczno-Użytkowego” w kategorii Gastronomia – temat: „Wiejski talerz”, przez jednego z uczestników.

6.11.4. Pracownia działań twórczych:

Pracownia w 2022 roku swym działaniem obejmowała rehabilitację społeczną i zawodową oraz terapię pedagogiczną.

W ramach **rehabilitacji społecznej** w roku sprawozdawczym pracowano nad:

- integracją grupy i poczuciem jedności za pomocą zespołowych działań (wspólne śpiewogranie, gry i zabawy zespołowe, tańce, imprezy okolicznościowe),
- motywacją do pracy poprzez zajęcia dotyczące wartości oraz poznawanie własnych możliwości,
- wzmacnianiem mocnych stron uczestników i rozwijaniem zasobów, poprzez zajęcia teatralne, muzyczne, pedagogiczne;
- utrzymaniem zdobytych umiejętności i umiejętnością korzystania z nich
- kształtowaniem umiejętności współpracy i pracy w grupie i w parze, oraz przestrzegania zasad współżycia społecznego;
- osiągnięciem równowagi emocjonalnej poprzez zajęcia muzykoterapeutyczne, ćwiczenia oddechowe, zajęcia o emocjach i potrzebach, rozmowy i pogadanki terapeutyczne, śpiewanie, muzykowanie na instrumentach;

- kształtowaniem nawyków higienicznych,
- kształtowaniem kompetencji społeczno-emocjonalnych poprzez zajęcia tematyczne.

W ramach **rehabilitacji zawodowej** pracowano nad:

- dyscypliną pracy, punktualnością i obowiązkowością, przestrzeganiem zasad panujących w placówce i pracowni;
- kształtowaniem umiejętności dbałości o materiały i narzędzia oraz nawyków sprzątanania po pracy i respektowania przestrzeni pracy innych osób,
- kształtowaniem umiejętności wykonania prostych prac remontowych – przygotowanie pomieszczenia do malowania, posprzątanie go, malowanie ścian, szpachlowanie;
- nabywaniem nowych umiejętności z zakresu papieroplastyki, technik techniczno-plastycznych, plecenia makram
- ćwiczeniami pamięci za pomocą zabaw i technik mnemonicznych, czytaniem tekstów i instrukcji;
- rozszerzeniem kompetencji zawodowych poprzez poprowadzenie zajęć na temat sprzedaży prac, organizacji stoiska, zachowania się w stosunku do klienta.

W ramach **terapii pedagogicznej** pracowano nad:

- rozwijaniem funkcji poznawczych i językowych: postrzegania, różnicowania, koncentracji, uwagi za pomocą ćwiczeń umysłowych, logicznych, zabaw pedagogicznych, rozmów tematycznych;
- koordynacją wzrokowo-ruchową oraz słuchowo-ruchową,
- poprawą jakości pisma poprzez ćwiczenia grafomotoryczne,
- kształtowaniem umiejętności liczenia.

Podjęte działania:

- zorganizowanie wspólnych śpiewań przy akompaniamencie gitary,
- projekcja przedstawień teatralnych (z archiwum Teatru Telewizji) i filmów,
- praca z tekstem – ćwiczenia dykcyjne i intonacyjne, ćwiczenia czytania;
- prace remontowe w pracowni – pomalowanie ścian w pracowni gospodarczej, kantorku, pokoju socjalnym, gabinecie kierownika;
- dekoracja okolicznościowa korytarza i świetlicy,
- wykonanie prac na kiermasze okolicznościowe,
- organizacja wyjazdu na spektakl teatralny do Słubic.

6.11.5. Pracownia krawiecko-hafciarska:

W roku sprawozdawczym, w ramach ergoterapii, uczestnicy:

- utrwalali znajomość podstawowych przepisów BHP (bezpieczne użytkowanie przyborów krawieckich, maszyn do szycia oraz innych sprzętów w pracowni);
- doskonalili umiejętność obsługi wieloczynnościowej maszyny do szycia ćwicząc:
 - włączanie i wyłączanie,
 - zakładanie nici,
 - dobór i ustawienie odpowiedniego ściegu do wykonywanej pracy,
 - zmianę igły i stopki,
 - konserwację;
- szyli ręcznie ściegiem przed igłą i ściegiem za igłą,
- szyli ręcznie i maszynowo zabawki i przytulanki z tkanin o różnej fakturze i grubości,
- szyli maszynowo rzeczy użytkowe, m.in.:
 - kosmetyczki,
 - portfeliki,
 - poduszki,
 - poszewki,
 - torby,
 - worki na kaptcie,
 - kaptcie,
 - fartuszki ochronne,
 - maty wężowe dla psów,
 - ozdoby okolicznościowe;
- szyli maszynowo patchwork,
- naszywali maszynowo aplikacje,
- reperowali i przerabiali odzież,
- szydełkowali stosując:
 - łańcuszek,
 - słupek,
 - półsłupek;
- prasowali w sposób bezpieczny dla siebie i tkaniny,

- haftowali, na tkaninie oraz kanwie drukowanej, stosując:
 - haft przed igłą,
 - haft krzyżkowy;
- filcowali metodą na sucho płaskie i przestrzenne elementy dekoracyjne (zawieszki, figurki i aplikacje),
- filcowali metodą na mokro kulki i wałeczki,
- wykonywali prace konkursowe m.in. torba na zakupy z motywem ludowym szyta maszynowo, która zajęła pierwsze miejsce w swojej kategorii na E-Olimpiadzie Rękodzieła Artystyczno-Użytkowego, Międzyrzecz.

W ramach socjoterapii stosowano:

- metody dydaktyczne – asymilację wiedzy poprzez pogadanki i dyskusje na temat:
 - higieny osobistej,
 - zdrowia,
 - dostosowania ubioru do pogody i okoliczności,
 - organizowania czasu wolnego.
- trening z zakresu czynności życia codziennego, poprzez trening higieny osobistej (z wybranymi osobami):
 - codzienny prysznic,
 - pranie odzieży ręcznie i w pralce automatycznej,
 - rozwieszanie i suszenie prania;
- trening ruchowy – spacer po okolicy;
- trening umiejętności spędzenia czasu wolnego m.in.:
 - wyjścia do pizzerii, restauracji, kawiarni,
 - spacer.

W ramach tej pracowni, w roku sprawozdawczym, kształtowano następujące kompetencje zawodowe:

- punktualność,
- systematyczność,
- odpowiedzialność za powierzone narzędzia i materiały,
- nawyk porządkowania miejsca pracy.

6.11.6. Pracownia techniczno-ceramiczna:

W roku sprawozdawczym rehabilitacja w pracowni techniczno-ceramicznej odbywała się w ramach ergoterapii, arteterapii oraz socjoterapii. W założonych zakresach zrealizowano:

- wykonanie zaplanowanych prac dekoracyjnych (ozdoby wiszące „dla domu i ogrodu”), prac użytkowych (misy, patery, mydelniczki);
- tworzenie zleconych prac użytkowych okolicznościowych, takich jak cukierniczki, świeczniki i kominki na olejki eteryczne;
- utrwalanie podstaw samodzielnej pracy z gliną,
- naukę metody tworzenia form przestrzennych, sposobów łączenia elementów, zasady suszenia, korygowania i sposobów naprawczych w procesie twórczym;
- próbne rzeźbienie postaci ludzkich (ze względu na duży poziom trudności i wysoką, w związku z tym, frustrację uczestników, kontynuację tej części planu rozszerzono o kolejny rok sprawozdawczy);
- wprowadzenie nowych materiałów do pracy, w postaci gliny o innej niż dotychczas ziarnistości i kolorze oraz specjalistycznych narzędzi do obróbki masy plastycznej;
- zastosowanie gotowych form gipsowych do tworzenia ozdób świątecznych, dekoracji ściennych, pater;
- kontynuację nauki malowania ceramiki szkliwami niskotopliwymi i specjalistycznymi angobami z użyciem specjalistycznych pędzli i gąbek;
- udział w E-Olimpiadzie Rękodzieła Artystyczno-Użytkowego w Międzyrzeczu (temat: „Ludowe naczynie użytkowe”), uwieńczony drugim miejscem wśród uczestników z niepełnosprawnością z województwa lubuskiego;
- w ramach współpracy z innymi pracowniami, wykonano patery i miski jako podstawy świątecznych stroików z przeznaczeniem na sprzedaż kiermaszową;
- tworzenie naturalnych mydeł sodowych długo dojrzewających,
- poprzez pracę z gliną i tworzenie kompletnych prac ceramicznych, zrealizowano program oddziaływań terapeutycznych związanych z rozbudzaniem poczucia estetyki, wrażliwości na sztukę (szczególnie rękodzieło), wytrwałości, cierpliwości i skupienia na wykonywanym zadaniu;
- szereg czynności manualnych wpływających na poprawę motoryki małej;
- założenia związane z kształtowaniem postaw zawodowych (punktualność, rzetelność, dokładność i estetyka wykonanej pracy).

6.11.7. Pracownia gospodarcza:

W roku sprawozdawczym, poprzez ergoterapię, w ramach rehabilitacji zawodowej, zrealizowano:

- kształtowanie i utrwalanie nawyków utrzymania czystości w swoim otoczeniu;
- naukę zamywania i mycia podłogi;
- naukę wycierania kurzu z mebli;
- kształtowanie umiejętności w obsłudze sprzętu gospodarstwa domowego tj. odkurzacz, pralka;
- naukę nazw środków piorących i czyszczących oraz ich odpowiedniego dozowania;
- kształtowanie i utrwalanie nawyków utrzymania w czystości mioteł, szufelek, mopów i wiader;
- uzupełnianie mydła, papieru toaletowego, ręczników papierowych i płynu do dezynfekcji;
- naukę porządkowania łazienek (gruntowne mycie sanitariatów, armatury, luster, dozowników na mydło, drzwi i framug; dezynfekcja baterii umywalkowych i prysznicowych, uchwytów przy toaletach i prysznicach oraz klamek);
- naukę mycia korytarzy i sprzątania klatek schodowych,
- naukę czyszczenia na mokro i sucho balustrad oraz ich odkażania,
- naukę czyszczenia na mokro i sucho parapetów i kaloryferów, usuwania kurzu z tablic informacyjnych, skrzynek hydrantowych i gaśnic, omywania pajęczyn;
- naukę posługiwania się przemysłowym odkurzaczem piorącym (pranie dywanów, krzeseł, sof, tapicerki samochodowej);
- naukę segregacji śmieci;
- porządki przed budynkiem Warsztatów Terapii Zajęciowej;
- poprawę zdolności manualnej, poprzez wycinanie materiałów potrzebnych do terapii;
- pogadanki na temat dbania o higienę osobistą i dostosowania ubioru do pogody i okoliczności;
- naukę mycia okien,
- utrwalanie umiejętności dezynfekcji stołów i krzeseł,
- inne prace porządkowe.

W zakresie rehabilitacji społecznej zrealizowano:

- treningi umiejętności społecznych,

- wspieranie komunikacji,
- zajęcia grupowe, podczas których uczyli się umiejętności słuchania, reagowania na wypowiedzi innych, zadawania pytań oraz poznania własnych stylów komunikacji.

W ramach realizacji założeń tej pracowni, czworo uczestników zostało przygotowanych do pracy polegającej na sprzątaniu pomieszczeń i terenów przy budynkach.

6.11.8. Pracownia rozwoju osobistego i zawodowego:

W ramach **rehabilitacji zawodowej**, uczestnicy w roku sprawozdawczym:

- przeglądali i analizowali oferty pracy zamieszczone w Internecie i innych massmediach. W ramach zajęć omawiano znalezione ogłoszenia pod względem kwalifikacji, jakie trzeba posiadać do wykonywania pracy na danym stanowisku, dokumentów jakie trzeba przedłożyć pracodawcy, charakterystyki zawodu itp.;
- tworzyli dokumenty aplikacyjne;
- rozwiązywali i analizowali testy: osobowości, kompetencji zawodowych, zainteresowań;
- ćwiczyli autoprezentację,
- 24 osoby brały udział w warsztatach z aktywizacji zawodowej.

Podjęte działania w roku sprawozdawczym, doprowadziły do wyjścia na otwarty rynek pracy 4 osób z niepełnosprawnościami. Uczestnicy podjęli zatrudnienie na ½ etatu w firmie IMPEL, na stanowiskach osób sprzątających plac wokół budynków wojskowych, na terenie jednostki wojskowej. Jednocześnie nie stracili kontaktu z WTZ w Krośnie Odrzańskim, ponieważ zostali zakwalifikowani do programu „Zajęcia klubowe w WTZ”. Dzięki temu wciąż otrzymywali wsparcie i pomoc w utrzymaniu się na rynku pracy. Możliwość uczestniczenia w zajęciach klubowych dała Im poczucie bezpieczeństwa i pomogła przełamać lęk przed zmianą.

6.12. Rehabilitacja fizyczna:

W okresie sprawozdawczym, rehabilitacja fizyczna prowadzona była w ograniczonym zakresie, ze względu na brak fizjoterapeuty.

Ćwiczenia prowadzone były przez terapeutów i/lub kierowcę zatrudnionego w WTZ i ograniczały się do ćwiczeń ogólnospornościowych na przyrządach (rower, stepper, wioślarz, bieżnia, orbitrek, rotor KKG) w sali gimnastycznej, gier ruchowych (boccia, tenis stołowy, dart) oraz spacerów.

6.13. Uczestnicy mogli także skorzystać z pomocy psychologicznej.

Psycholog, w ramach swojej pracy w WTZ, realizowała następujące działania:

- zapoznanie się z dokumentacją dostarczaną przez uczestników do WTZ,
- sporządzanie opinii psychologicznych na prośbę uczestnika, opiekuna bądź terapeuty,
- rozmowy indywidualne oraz grupowe według potrzeb,
- rozwiązywanie konfliktów między uczestnikami, przez prowadzenie mediacji lub konfrontacji,
- spotkania i rozmowy telefoniczne z uczestnikami programu „Zajęcia klubowe w WTZ” według ustalonego harmonogramu, oraz spontaniczne w razie zgłaszanych na bieżąco potrzeb,
- rozmowy z terapeutami-wychowawcami na temat ich wychowanków oraz omawianie bieżącej sytuacji uczestników,
- wspólne wyjścia uczestników z terapeutami – obserwacja zachowań uczestników w różnych sytuacjach życia codziennego,
- sporządzenie 10 ocen kompleksowych uczestników, we współpracy z zespołem terapeutycznym;
- prowadzenie spotkań społeczności terapeutycznej WTZ,
- gry i zabawy stolikowe z uczestnikami,
- rozmowy z uczestnikami podczas pracy w pracowniach, obserwacja ich przy wykonywaniu zadań;
- prowadzenie dla uczestników spotkań tematycznych pt. „Zdrowe nawyki żywieniowe” oraz „Miłość bez odwzajemnienia”,
- udział w spotkaniach Rady Programowej WTZ i sporządzanie protokołów ze spotkań.

6.14. Praca socjalna i trening ekonomiczny, realizowane przez pracownika socjalnego.

W roku sprawozdawczym, pracownik socjalny realizowała pracę socjalną i prowadziła trening ekonomiczny z uczestnikami WTZ. Do zadań pracownika socjalnego należała praca w środowisku i poszukiwanie osób z niepełnosprawnościami ze wskazaniem do terapii zajęciowej, potrzebujących wsparcia ze strony placówki pobytu dziennego, jaką są warsztaty terapii zajęciowej. W ramach tego zadania, pracownik socjalny, zatrudniona w WTZ w Krośnie Odrzańskim, odbyła wiele spotkań z potencjalnymi kandydatami na uczestników WTZ i ich rodzinami, przedstawiając rolę i zadania placówki oraz korzyści płynące

z uczestnictwa w terapii. W roku sprawozdawczym, kandydatów do WTZ poszukiwała na terenie: Krosna Odrzańskiego, Bytnicy, Radnicy, Miłowa.

Prowadzona praca socjalna obejmowała kształtowanie umiejętności społecznych uczestników poprzez treningi społeczne. Kształtowanie tych umiejętności oparte było na treningach społecznych. Uspołecznienie obejmowało m.in. takie zakresy jak: samodzielność w czynnościach życia codziennego, podejmowaniu decyzji, dokonywaniu wyborów, odpowiedzialność za podjęte działania i decyzje, rozwój umiejętności komunikacyjnych i kontaktów interpersonalnych, korzystanie z instytucji użyteczności publicznej takich jak: bank, Urząd Miasta (np. wymiana dowodu osobistego), lekarz rodzinny, lekarz specjalista, market, bazar, salon fryzjerski, fotograf itp.

W minionym roku, praca socjalna obejmowała także działania związane z profilaktyką zdrowotną. Było to wsparcie ze strony pracownika socjalnego w umawianiu na wizyty do lekarza rodzinnego, jak i do lekarza ginekologa oraz wsparcie podczas wizyt w gabinecie lekarskim. Jednym z elementów profilaktyki zdrowotnej był również temat prawidłowej pielęgnacji ciała, higieny osobistej (higiena skóry, higiena intymna, włosów, paznokci, jamy ustnej), jej zasad i podstawowych nawyków, mających na celu zachowanie zdrowia fizycznego i psychicznego. Ważnym zadaniem pracownika socjalnego była profilaktyka uzależnień, polegająca na uświadamianiu zarówno uczestnikom, jak i ich opiekunom, wpływu alkoholu na organizm (rozmowy telefoniczne z opiekunami, wizyty w domu uczestnika).

Przy wsparciu pracownika socjalnego, uczestnicy kontynuowali naukę demokracji i samorządności. Po wybraniu nowego samorządu, pracownik socjalny wspierała samorząd WTZ. Pomagała w ustalaniu i realizowaniu wydatków z zebranych środków, zgodnie z założonymi celami. Dużego wsparcia wymagał jak zawsze skarbnik, ponieważ to na nim spoczywało rozeznanie się w prowadzeniu karty składek, przyjmowaniu wpłat i wpisywanie wpłat na kartę składek, a także przygotowywanie miesięcznych informacji o ewentualnych niezapłaconych składkach przez niektórych uczestników.

Pracownik socjalny udzielała także pomocy i wsparcia w nabywaniu kompetencji zawodowych takich jak: sumienność, punktualność, pamiętanie o usprawiedliwianiu nieobecności i spóźnień na czas, pisanie usprawiedliwień, dbanie o odpowiedzialne wypełnianie obowiązków dyżurnego, przestrzeganie dyscypliny pracy i obowiązującego regulaminu WTZ.

Do zadań należało również naliczanie i wpłata treningu ekonomicznego na książeczki oszczędnościowe i rachunki oszczędnościowe uczestników w banku. Następnie zewidencjonowanie wpłaconego treningu ekonomicznego na indywidualnych kartach treningu. W ramach ustalonej kwoty treningu, w wysokości 60,00 zł miesięcznie dla każdego z uczestników, uczestnicy mogli dokonywać wypłat w banku i realizować zaplanowane zakupy oraz płacić za umówione usługi, czego potwierdzeniem jest dołączony do karty treningu paragon lub faktura podpisane przez uczestnika.

Początek roku był czasem planowania wydatków. Każdy z uczestników, przy wsparciu pracownika socjalnego, zaplanował wydatki na cały rok, co zostało ujęte w Indywidualnym Programie Rehabilitacji.

W ramach treningu ekonomicznego uczestnicy uczyli się:

- planowania wydatków,
- gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi,
- dokonywania wypłat z książeczek i rachunków oszczędnościowych,
- dokonywania samodzielnych wyborów i samodzielnego podejmowania decyzji,
- dokonywania zakupów przez Internet,
- korzystanie z usług fryzjera, kosmetyczki, fotografa itp.;
- wartości pieniądza,
- dokonywania prostych i/lub złożonych zakupów w małych sklepach, drogeriach, na bazarze i marketach;
- oszczędzania na konkretny cel,
- korzystania z aplikacji IKO (uczestnicy posiadający rachunki oszczędnościowe).

Nowi uczestnicy, przy wsparciu pracownika socjalnego, zakładali rachunki oszczędnościowe. Posiadacze książeczek dokonywali wymiany tych książeczek na nowe. Uczestnicy posiadający książeczki oszczędnościowe mogli zgłaszać chęć przekształcenia książeczki na rachunek oszczędnościowy, z jednoczesnym uruchomieniem aplikacji IKO, umożliwiającej stały dostęp do informacji o stanie konta.

W ramach prowadzenia treningu ekonomicznego, pracownik socjalny przygotowała i prowadziła karty treningu ekonomicznego uczestników na 2022 rok, co miesiąc (poza sierpniem, w którym uczestnicy nie otrzymali gotówki na trening ekonomiczny) wyliczała kwoty i przygotowywała listy wypłat, pobierała gotówkę

z rachunku bieżącego WTZ i wpłacała na książeczki lub konta uczestników, zgodnie z przygotowaną, sprawdzoną przez główną księgową i zatwierdzoną przez kierownika, listą.

6.15. Rehabilitacja zawodowa.

Warsztaty Terapii Zajęciowej, zgodnie z art. 10 ustawy z 1997 roku *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, są formą aktywności, wspomagającą proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami. Rehabilitacja zawodowa stanowi integralną część rehabilitacji kompleksowej. W Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim, realizacja celów rehabilitacji zawodowej, odbywała się we wszystkich pracowniach przez stosowanie różnorodnych techniki i metod terapii zajęciowej. Możliwości, jakie daje terapia zajęciowa, wykorzystywane były przede wszystkim do prowadzenia tzw. reorientacji zawodowej uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim.

Rehabilitację zawodową, ukierunkowaną bezpośrednio na wychodzenie uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim na rynek pracy w 2022 roku, prowadzono w pracowni rozwoju osobistego i zawodowego. Działania tej pracowni opisuje ppkt 6.11.8 niniejszego sprawozdania. Głównym celem prowadzonych działań było wprowadzenie osób z niepełnosprawnościami na rynek pracy, zgodnie z ich możliwościami psychofizycznymi, jak również ze zdobytymi wcześniej umiejętnościami, przy uwzględnieniu reorientacji zawodowej.

Uczestnicy brali udział w warsztatach z aktywizacji zawodowej, gdzie dowiedzieli się co to jest rynek pracy, zapoznali się ze specyfiką różnych zawodów, uczyli się technik poszukiwania pracy, poznali prawa pracownika z niepełnosprawnością, tworzyli dokumenty aplikacyjne. Spotkania indywidualne z doradcą zawodowym pomagały im sprecyzować swoje mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności itp. Rehabilitacja zawodowa odbywała się przy współpracy z Urzędem Pracy, pracodawcami i organizacjami pozarządowymi.

Działania podjęte w roku sprawozdawczym:

- aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej,
- wzmacnianie rehabilitacji zawodowej rehabilitacją społeczną,
- rozwijanie umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy zawodowej lub szkolenia zawodowego;
- stwarzanie osobom z niepełnosprawnością niezdolnym do podjęcia pracy, warunków do pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia;

- współpraca ze środowiskiem lokalnym, wpływanie na mentalność społeczną, budowanie pozytywnego wizerunku osoby z niepełnosprawnością intelektualną, łamanie stereotypów, przełamywanie lęków i uprzedzeń.

Jak wspomniano w ppkt 6.11.8, podjęte działania w roku sprawozdawczym, doprowadziły do wyjścia na otwarty rynek pracy 4 uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim.

Postępy w zakresie rehabilitacji zawodowej poczynione przez uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim w roku 2022, przedstawia tabela w ppkt 7.1 niniejszego sprawozdania.

6.16. Cele i zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i integracji, realizowane w 2022 roku

Celem rehabilitacji społecznej jest włączenie osób z niepełnosprawnościami we wszystkie przejawy życia społecznego, by mogły być i czuć się użytecznym i w pełni wartościowym członkiem społeczności oraz korzystać ze wszystkich dóbr przez nią wytwarzanych, jak również przyczyniać się do ich pomnażania. Jest to proces, który ma na celu możliwie jak największe usamodzielnienie, wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych. Do tego, aby proces rehabilitacji społecznej mógł przebiegać i zakończyć się pomyślnie, niezbędna jest wola i przygotowanie, zarówno osoby z niepełnosprawnością, jak i społeczeństwa, które musi chcieć przyjąć tę osobę w swoje kręgi na równych prawach. Dlatego Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim starają się włączać osoby z niepełnosprawnością w życie społeczne i kulturalne gminy i powiatu.

W roku sprawozdawczym, w ramach rehabilitacji społecznej oraz działań integracyjnych, przygotowujących społeczność lokalną na przyjęcie osób z niepełnosprawnościami, zrealizowano:

- zabawę Walentynkową,
- pieczenie faworków i nadziewanie pączków, przy współpracy z Piekarnią-Cukiernią Dom Chleba,
- dzień gier planszowych,
- kilkudniowy kiermasz Wielkanocny,
- sprzedaż palm w Niedzielę Palmową,
- śniadanie Wielkanocne, z udziałem zaproszonych gości,
- udział w wystawie pajaków i skorpionów, zorganizowanej przez CAK Zamek;

- udział w Wiosennym Festynie Radości na zaproszenie Zespołu Szkół Specjalnych w Krośnie Odrzańskim,
- wyjscia do restauracji, kawiarni, a nawet McDonalda, przy okazji wyjazdu na basen do Gubina,
- udział w święcie miasta „Rybobraniu”,
- udział w Wielkim Odrości Rokitniańskim,
- spotkanie integracyjne z dziećmi, nad jeziorem w Łochowicach, z okazji Nocy Świętojańskiej, zorganizowane wspólnie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim;
- spotkania integracyjne z rodzicami/opiekunami uczestników,
- grzybobrania,
- uroczystości z okazji Dnia Kobiet i Dnia Chłopaka,
- kiermasze przed Dniem Wszystkich Świętych,
- udział w konkursie „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” organizowanym przez PFRON i zdobycie 3 miejsca w kategorii rzeźba kameralna;
- udział w uroczystym otwarciu Punku Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Krośnie Odrzańskim i konkursie ekologicznym, zorganizowanym przez Krośnieńskie Przedsiębiorstwo Wodociągowe – Komunalne, zwieńczony sukcesem i zajęciem I miejsca za stworzenie konkursowej figury z odpadów pt. „Tesla z krzesła”;
- udział w „E-Olimpiadzie Rękodziela Artystyczno-Użytkowego 2022” w Międzyrzeczu, w konkurencji gastronomicznej, sukces odniósł uczestnik Kamil Łukaszów, zdobywając I miejsce za wykonanie „wiejskiego talerza”, Tomasz Deluga w konkurencji krawieckiej, także zdobywając I miejsce za uszycie torby na zakupy z motywami ludowymi oraz Damian Perchlicki, który zdobył II miejsce w konkurencji ceramicznej, za wykonanie ceramicznego, ludowego naczynia użytkowego, a także Łukasz Rutkiewicz w konkurencji florystycznej, zajmując III miejsce za wykonanie serwetki – wycinanki ludowej;
- wyjazd na mecz koszykówki pomiędzy Enea Zastal BC Zielona Góra a Trefl Sopot do CRS w Zielonej Górze,
- udział w zabawie Andrzejkowej, zorganizowanej przez Warsztaty Terapii Zajęciowej w Strzelcach Krajeńskich,
- uroczystość z okazji Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami,

- spotkanie z uczniami i uczennicami Szkoły Podstawowej nr 1 z okazji Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami. Przygotowaliśmy dla Nich różne zadania, dzięki którym mogli poczuć się jak osoby z niepełnosprawnościami. Nasz Jakub prezentował jak poruszać się z białą laską i omijać przeszkody. Uczniowie mogli spróbować zrobić to samo z zasłoniętymi oczami. Mogli też sprawdzić jak wykonuje się codzienne czynności i rozpoznaje przedmioty, gdy ma się uszkodzony narząd wzroku. Najwięcej problemów sprawiało Im zapinanie i składanie koszul. Kolejne zadania, których doświadczyli Uczniowie SP-1, to chodzenie o kulach i jazda na wózku inwalidzkim. Była także nauka języka migowego;
- udział w Mikołajkowym Turnieju Kręgli zorganizowanym przez Powiatowy Ośrodek Wsparcia INTEGRACJA (zajęcie II miejsca),
- wyjazd na spektakl teatralny do Słubic,
- kiermasze Bożonarodzeniowe,
- udział w imprezie miejskiej „Jarmark Bożonarodzeniowy” – dwa stoiska: jedno z ozdobami świątecznymi, drugie ze świątecznymi potrawami;
- podtrzymywanie tradycji Bożonarodzeniowych poprzez przygotowanie w WTZ spotkania opłatkowego.

Na koniec września, w ramach nauki spędzania czasu wolnego, rekreacji i integracji społecznej, dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Pracowników i Przyjaciół Warsztatów Terapii Zajęciowej SYNERGIA i pozyskanym środkiem, nasi uczestnicy, wraz z grupą uczestników z WTZ w Strzelcach Krajeńskich, wzięli udział w projekcie pt. „Zaktywizowani turystycznie, czujemy się fantastycznie”. W ramach projektu wyjechali wspólnie na trzydniową wycieczkę nad morze do Kamienia Pomorskiego, Łukęcina, Trzęsacza i Rewala. Główne cele wyjazdu to:

- wzrost aktywności turystycznej naszych uczestników,
- nauka aktywnego wypoczynku,
- poznanie nowych miejsc,
- wzbogacenie wiedzy,
- ćwiczenie orientacji w nieznanym miejscu,
- sprawdzenie i ćwiczenie samodzielności uczestników w czynnościach samoobsługowych,
- integracja uczestników WTZ z Krosna Odrzańskiego i Strzelec Krajeńskich poprzez wspólne spędzanie czasu poza placówkami.

Postępy w zakresie rehabilitacji społecznej poczynione przez uczestników WTZ w Krośnie Odrzańskim w roku 2022, przedstawiają tabele w punkcie 7.2 i 7.3.

6.17. Zajęcia klubowe

W 2022 roku, w ramach oddzielnego programu, kontynuowane były zajęcia klubowe dla uczestników będących absolwentami WTZ, którzy opuścili placówkę w celu podjęcia zatrudnienia oraz dla osób oczekujących na przyjęcie do WTZ.

Od 1 lutego 2022 roku do 31 stycznia 2023 roku, w WTZ w Krośnie Odrzańskim, realizowana była V edycja programu „Zajęcia klubowe w WTZ” dla 10 absolwentów, finansowanego ze środków PFRON. Zajęcia klubowe dla osób oczekujących na przyjęcie do WTZ nie były prowadzone ze względu na nieobecność na zajęciach klubowych i brak kontaktu zarówno z kandydatami, jak i z ich opiekunami, przez okres dwóch miesięcy, czego konsekwencją było skreślenie ich z listy osób oczekujących, a tym samym z zajęć klubowych. Do grupy uczestników zajęć klubowych, systematycznie w ciągu roku sprawozdawczego, dołączali kolejni absolwenci WTZ w Krośnie Odrzańskim, którzy w 2022 roku podjęli zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

Zadanie to realizowane było pozabudżetowo, w ramach oddzielnego programu. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ”, stanowi oddzielny dokument, który został złożony w Powiatowym Centrum Pomocy rodzinie w Krośnie Odrzańskim, w dniu 01.02.2023 roku.

6.18. Zastosowane przez zespół terapeutyczny WTZ, metody nagradzania uczestników za zaangażowanie, aktywność i osiągnięcia w realizacji Indywidualnego Programu Rehabilitacji:

- pochwały indywidualne,
- nagrody rzeczowe (w konkursach).

6.19. Zastosowane przez zespół terapeutyczny WTZ, metody karania uczestników za nieprzestrzeganie Regulaminu WTZ:

- upomnienia słowne terapeutów,
- upomnienia słowne kierownika WTZ,
- zawieszenia w prawach uczestnika.

7. Efekty i postępy w terapii uczestników:

7.1. W zakresie rehabilitacji zawodowej, postępy w roku sprawozdawczym poczyniło 12 osób.

Rehabilitacja zawodowa			
L.p.	Sfera	Zakres	Liczba uczestników, którzy poczynili postępy
1.	Dojrzałość i umiejętności zawodowe	Posługiwanie się narzędziami, urządzeniami i maszynami	1
		Dyscyplina pracy i przestrzeganie regulaminu WTZ	2
		Samodzielność	1
		Przygotowanie do pracy w zawodzie	4
2.	Zasoby	Czyta i pisze	2
		Podstawy ekonomii i sprzedaży bezpośredniej	4
		Pewność siebie w pracy	1
		Samokontrola w pracy	1
3.	Postawa zawodowa	Nabywanie nowych umiejętności	4
		Odpowiedzialność	2
		Dbłość o materiały i narzędzia	1
		Staranność i dokładność	1
		Umiejętność koncentracji w pracy	1
4.	Motoryka	Sprawność manualna	1

7.2. W zakresie rehabilitacji społecznej, postępy w roku sprawozdawczym poczyniło 13 osób.

Rehabilitacja społeczna			
L.p.	Sfera	Zakres	Liczba uczestników, którzy poczynili postępy
1.	Sfera intelektualna	Organizacja czasu wolnego	1
		Zainteresowania poznawcze i kulturalne	4
		Pamięć	2
2.	Sfera społeczna	Harmonijne współzycie w grupie	1
		Umiejętność komunikowania się	2
		Przestrzeganie norm i zasad społecznych	1
3.	Sfera emocjonalno - motywacyjna	Równowaga emocjonalna	3
		Zaangażowanie w kontaktach społecznych	1
		Motywacja do pracy	1
4.	Ogólny stan zdrowia	Profilaktyka zdrowotna	3
		Profilaktyka uzależnień	1
		Czystość ciała	1

7.3. W sferze zaradności osobistej i samodzielności, postępy w roku sprawozdawczym poczyniło 5 osób.

Czynności życia codziennego i ogólna zaradność		
L.p.	Zakres	Liczba uczestników, którzy poczynili postępy
1.	Utrzymanie porządku w swoim najbliższym otoczeniu	1
2.	Umiejętność dysponowania pieniędzmi i planowania wydatków	3
3.	Samoobsługa podczas korzystania z toalety	1

8. Informacja o decyzjach podjętych przez Radę Programową po ocenie kompleksowej realizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji uczestników

Rada Programowa w 2022 roku dokonała kompleksowej oceny 10 uczestników. W stosunku do czterech z nich, zdecydowała o podjęciu zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Wobec sześciu, Rada Programowa podjęła decyzję o przedłużeniu uczestnictwa w terapii: w tym w przypadku trzech z nich ze względu na okresowy brak możliwości podjęcia zatrudnienia i również w trzech, ze względu na pozytywne rokowania co do przyszłych postępów w rehabilitacji.

9. Prowadzona w Warsztatach dokumentacja merytoryczna:

- Regulamin Organizacyjny Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim,
- plany pracy w poszczególnych pracowniach,
- dzienniki zajęć prowadzone przez pracowników WTZ,
- dokumentacja, stanowiąca podstawę do zakwalifikowania osoby z niepełnosprawnością do uczestnictwa w WTZ (podanie o przyjęcie, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zatwierdzenie kandydatury przez Burmistrza Krosna Odrzańskiego w uzgodnieniu z Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie),
- dokumentacja z przebiegu treningu ekonomicznego,
- Indywidualne Programy Rehabilitacji,
- półroczne i roczne indywidualne arkusze oceny postępów w rehabilitacji zawodowej i społecznej,
- kompleksowe oceny trzyletnie,
- notatki służbowe,

- opinie psychologiczne,
- informacje o przyczynach zaprzestania uczestnictwa w WTZ,
- sprawozdania roczne z realizacji zadań w poszczególnych pracowniach,
- sprawozdania roczne z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych,
- sprawozdania z poszczególnych treningów lub zadań dodatkowych,
- protokoły ze spotkań Rady Programowej Warsztatów,
- protokoły spotkań członków Rady Programowej z rodzicami/opiekunami prawnymi uczestników.

10. Współpraca z rodzinami lub opiekunami uczestników

10.1. Formy kontaktów i współpraca z rodzinami uczestników zrealizowane w roku sprawozdawczym:

- Członkowie Rady Programowej, przez cały rok, byli w stałym kontakcie telefonicznym z rodzicami/opiekunami uczestników.
- Odbyły się także trzy spotkania dla chętnych rodziców/opiekunów:
 - pierwsze zatytułowane „Poznajemy się”. Jego celem było wzajemne poznanie się, zwiększenie otwartości, budowanie zaufania, integracja grupy, jak również dbanie o dobre samopoczucie rodziców/opiekunów, tak by mogli choć na chwilę zapomnieć o trudach i troskach dnia codziennego. Rodzice brali aktywny udział w spotkaniu, a także sami zgłosili chęć na kolejne spotkanie;
 - drugie spotkanie odbyło się w pracowni techniczno-ceramicznej, a jego celem było pokazanie rodzicom/opiekunom w jakich sposób pracują ich podopieczni i ile trudu oraz umiejętności wymaga wykonanie pracy w glinie. Spotkanie to było też okazją do rozmów i integracji;
 - ostatnie spotkanie, było kultywowaniem tradycji i wspólnie spędzonym czasem przy wykonywaniu stroików Bożonarodzeniowych.
- W szczególnych przypadkach, indywidualne rozmowy w WTZ lub miejscu zamieszkania Uczestnika.

10.2. Rodzaje pomocy świadczonej rodzinom uczestników:

- pomoc w rozwiązywaniu spraw dotyczących zdrowia uczestników Warsztatów i zmniejszających skutki ich niepełnosprawności,
- pomoc przy rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny,
- udzielanie informacji o przysługujących prawach,

- pomoc w pozyskaniu dofinansowania i wyjeździe na turnus rehabilitacyjny,
- udzielanie informacji o możliwościach otrzymania pomocy finansowej ze środków PFRON, w ramach programów celowych i zadań zleconych samorządom terytorialnym oraz pomoc w przygotowaniu stosownych wniosków.

10.3. Uczestnictwo rodziców i opiekunów uczestników w życiu Warsztatów:

- udział w trzech spotkaniach tematycznych,
- praca w Radzie Rodziców.

11. Współpraca z organizacjami i środowiskiem lokalnym

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim w roku sprawozdawczym współpracowały z:

- samorządami na szczeblu gminy, powiatu i województwa;
- wójtami i sołtysami,
- instytucjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dąbiu,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bytnicy,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Maszewie,
- Warsztatami Terapii Zajęciowej z województwa lubuskiego,
- Warsztatami Terapii Zajęciowej z innych województw,
- Ogólnopolskim Forum Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- Powiatowym Ośrodkiem Wsparcia „Integracja” w Krośnie Odrzańskim i Gubinie,
- Domem Pomocy Społecznej w Szczawnie,
- Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Lubuskim Oddziałem PFRON,
- lokalnymi mediami.

12. Pozyskane środki zewnętrzne w ramach współpracy z instytucjami, organizacjami i środowiskiem lokalnym:

- na realizację programu pn. „Zajęcia Klubowe w WTZ” od 1 lutego 2022 do 31 stycznia 2023 roku:
 - **55.800,00 zł** ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

- na dofinansowanie kosztów szkolenia dla pracowników WTZ pt. „Wdrażanie modelu aktywizacji zawodowej i budowanie relacji z rodzicami oraz opiekunami uczestników warsztatów terapii zajęciowej”:
 - **13.464,00 zł** ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego;
- we współpracy ze Stowarzyszeniem Pracowników i Przyjaciół Warsztatów Terapii Zajęciowej SYNERGIA, na realizację zadania pn. „Zaktywizowani turystycznie, czujemy się fantastycznie.”, pozyskano:
 - **16.000,00 zł** ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przy udziale Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Zielonej Górze,
 - **7.600,00 zł** ze świadczeń pieniężnych od odbiorców zadania publicznego,
 - **2.325,00 zł** ze środków własnych Stowarzyszenia SYNERGIA.